

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulain muutoksenhakua sekä kunnallisia maksuja koskevia säännöksiä yhdenmukaisiksi eräiden muiden ympäristöterveydenhuoltoa koskevien lakien kanssa. Lisäksi lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännös talousveden laatuvaatimusten täyttämistä koskevien poikkeuslupien käsittelystä. La-

kiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännökset tilapäistä elintarvikehuoneistoa koskevasta kevennetystä ilmoittamismenettelystä sekä sosiaali- ja terveysministeriön laajemmista valtuuksista antaa elintarvikehygieniää koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Yleistä

Vuoden 1995 alusta voimaan tullut terveydensuojelulaki (763/94) korvasi vuodelta 1965 peräisin olleen terveydenhoitolain (469/65). Samanaikaisesti terveydensuojelulain kanssa uudistettiin myös useita muita ympäristöterveydenhuollon lakeja, kuten kalahygienialaki (330/94), liyahygienialaki (511/94), munavalmistehygienialaki (517/94), maitohygienialaki (671/94), joita jäljempänä kutsutaan hygienialaeiksi, sekä elintarvikelaki (361/95). Lakeja ei kaikilta osiltaan pystytty riittävästi koordinoimaan keskenään. Koska edellä mainituissa laeissa on annettu toimivaltaa runsaasti kunnalliselle viranomaiselle, joka yleensä on eri laeille sama, ovat lakien toisistaan poikkeavat säännökset aiheuttaneet jonkin verran ongelmia

käytännön valvontatyössä. Näin on laita muun muassa muutoksenhakua, toimivallan siirtoa, maksujärjestelmiä ja pakkotoimia koskevien säännösten osalta. Eduskunta edellyttikin käsitellessään keväällä 1995 hallituksen esitystä maitohygienialain 23 §:n muuttamisesta (HE 25/1995 vp), että hallitus välittömästi ryhtyisi toimenpiteisiin ympäristöterveydenhuollon lakien yhdenmukaistamiseksi näiltä osin.

Koska uusi kuntalaki (365/95) tuli voimaan vasta 1 päivänä heinäkuuta 1995, ei siinä omaksuttuja periaatteita voitu vielä ottaa huomioon ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön valmistelussa. Tämä osaltaan vaikutti muun muassa siihen, että muutoksenhaku- ja delegointisäännökset kirjoitettiin toisistaan poikkeaviksi, ilman että siihen olisi ollut asiallisia syitä. Edelleen Euroopan yhteisön (EY) säädösten erilaiset tulkinnot vaikuttivat omalta osaltaan muun muassa maksujärjestelmiä koskeviin säännöksiin.

Muutoksenhaku

Kuntalaki on kunnallishallintoa koskeva yleislaki, jonka kunnan eri hallinnonalojen erityislait syrjäyttävät silloin, kun kuntalaki on niiden kanssa ristiriidassa. Tämä periaate on todettu lain 3 §:n 1 momentissa. Muutoksenhaun osalta se todetaan vielä erikseen 88 §:ssä, jonka mukaan kuntalain 11 luvun säännöksiä oikaisuvaatimuksesta ja kunnallisvalituksesta "sovelletaan oikaisuvaatimuksen tekemiseen ja kunnallisvalitukseen kunnan ja kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä, jollei erikseen lailla toisin säädetä".

Kunnan ja kuntayhtymän viranomaisen päätökseen haetaan muutosta kuntalaisia säädetyllä tavalla yleensä asioissa, joissa viranomaisen toimivalta perustuu kuntalakiin ja sen nojalla esimerkiksi johtosäännössä annettuun toimivaltaan.

Kuntalain mukaisessa ja erityislakien mukaisessa järjestelmässä on peruseroja. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen voi asianosaisen lisäksi tehdä jokainen kunnan jäsen. Erityislainsäädännössä valituslajina on useimmiten hallintovalitus, joka on yksilövalitus ja jonka voi tehdä ainoastaan asianosainen eli se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hallintovalituksen ja kunnallisvalituksen välillä on muitakin eroja. Kunnallisvalituksen voi tehdä vain laillisuusperusteella, kun sen sijaan hallintovalituksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Jos kunnallisvalitus hyväksytään, on asia itsehallinnon periaatteiden mukaisesti palautettava päätöksen tehneen kunnan viranomaisen uudelleen käsiteltäväksi. Hallintovalituksessa valitusviranomaisen voi korvata virheellisen päätöksen uudella päätöksellä ja näin nopeuttaa asian käsittelyä. Hallintovalitus on siten korostetusti yksilölle oikeus-suojaa antava muutoksenhakukeino. Kunnallisen itsehallinnon periaatteet eivät hallintovalituksessa rajoita valitusviranomaisen tutkimisvaltaa.

Eräissä erityislaeissa viitataan kunnallisvalitusta koskeviin säännöksiin esimerkiksi toteamalla, että päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella. Eduskuntakäsittelyssä kuntalain 88 §:ään lisättiin lause, jonka mukaan oikaisuvaatimusta koskevaa 89 §:ää ei sovelleta, jos muun lain nojalla voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksin. Jos erityis-

säännöksessä viitataan kunnallisvalitukseen, on johdonmukaista, että jatkossakin valitus tehdään suoraan valitusviranomaiselle ilman, että oikaisuvaatimusmenettelyä noudatetaan. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevassa erityislainsäädännössä on juuri tämäntyyppisiä viittauksia, esimerkiksi terveydensuojelulain 56 §:n 2 momentissa ja elintarvikelain 41 §:n 2 momentissa.

Uuden kuntalain mukaisessa muutoksenhaussa on oikaisuvaatimus varsinaisen lainkäytöksi katsottavan muutoksenhaun eli kunnallisvalituksen pakollinen esivaihe. Kunnan muun toimielimen kuin valtuuston sekä kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan päätöksestä on aina ensin tehtävä oikaisuvaatimus. Saman on katsottava koskevan kuntayhtymässä muun viranomaisen kuin kuntalain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettua ylimmän toimielimen päätöstä. Oikaisuvaatimusta koskevaa säännöstä sovelletaan vastaavasti kuntayhtymän hallitukseen ja muihin toimielimiin (kuntalaki 88 §).

Erityislakien oikaisuvaatimussäännökset voivat koskea vain niitä asioita, joissa kunnan viranomaisen toimivalta on säädetty tuossa erityislaissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa. Voimassa olevissa hygieniala-eissa viranhaltijan päätöksestä ei ole valitus-oikeutta, mutta päätökseen tyytymätön asianosainen voi saattaa asian toimielimen käsiteltäväksi tekemällä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Itse toimielimen päätöksestä voidaan tehdä hallintovalitus lääninoikeuteen.

Maksut

Kuntalain 13 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan valtuuston tulee "päätää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen perusteista".

Julkisoikeudellisten maksujen perusteista päätetään yleisesti valtuuston hyväksymässä taksassa. Kuntalaki ei tosin mainitse taksaa lainkaan, mutta ei liene estettä sille, että maksun perusteita koskevaa päätöstä voidaan nimittää taksaksi. Estettä ei myöskään ole sille, että maksujen perusteita koskeva päätös ja taksapäätös ovat eri päätöksiä. Edellisestä tulee valtuuston päätää. Taksasta päättämistä koskevan toimivaltansa valtuusto voi siirtää kunnan muulle toimielimelle tai viranhaltijalle (kuntalaki 14 § 1 mom.).

Itse maksun määrääminen on usein delegoitu viranhaltijalle. Esimerkiksi terveyden-

suojelulain 7 §:n nojalla valtuusto voi antaa toimielimelle, jolle maksun määräämistä koskeva päätösvalta on siirretty, oikeuden siirtää toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle.

Maksun perusteita koskevaan valtuuston päätökseen sekä taksan hyväksymistä koskevaan valtuuston tai kunnan muun toimielimen tai viranhaltijan (jos delegoitu) päätökseen haetaan valittamalla muutosta kuntalain säännösten mukaisesti.

Itse maksun määräämistä koskeva toimielimen tai viranhaltijan päätös on harvoin pelkästään täytöntöönpanoa. Maksun määräämiseen liittyy yleensä harkintaa, joten muutoksenhaku on mahdollinen.

Ympäristöterveydenhuoltoon koskevista laeista on erityissäännöksiä maksujen määräytymisestä ja niitä koskevasta muutoksenhausta.

Terveydensuojelulain 50 §:n 2 ja 3 momentissa ovat kunnallisia maksuja koskevat säännökset. Pykälän 2 momentissa puhutaan maksuista, jotka kunnalla on oikeus periä, kun sen sijaan 3 momentin mukaan "kunta perii" maksun. Edellisessä on kysymys maksusta, jonka periminen riippuu kunnan harkinnasta. Sen sijaan 3 momentissa käytetty sanonta viittaa siihen, että kunnan on maksu perittävä lainkohdassa tarkoitetusta näytteiden otosta ja tutkimuksesta. Ristiriitaista onkin, että hallituksen esityksen perusteluissa (HE 42/1994 vp s. 32) lähdetään siitä, että maksujen periminen myös tässä tapauksessa riippuu kunnan harkinnasta.

Lain 50 §:ssä tarkoitettu maksu tekee päätöksen joko toimielin tai viranhaltija edellä sanotun mukaisesti. Lain 56 §:n 2 momentista ilmenee, että muutosta "50 §:ssä tarkoitettua maksua koskeviin päätöksiin haetaan valittamalla lääninoikeuteen noudattaen, mitä kunnallislaissa (953/76) säädetään". Tästä seuraa, että 50 §:ssä tarkoitettua maksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta kuntalain 90 §:n mukaisella kunnallisuusvalituksella. Oikaisuvaatimus ei tule sovellettavaksi (kuntalain 88 §:n viimeinen lause).

Valtion viranomaisten oikeudesta periä maksuja säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/92), johon ympäristöterveydenhuollon laeissa on yleensä viitattu (mm. elintarvikelaki 25 §, terveydensuojelulaki 50 §, liha- ja maitohygienialaki 50 §, maitohygienialaki 45 §, kalahygienialaki 39 a §). Terveydensuojelulain mukainen valtion viranomaisten tuotevalvonta voisi tulla kysymykseen vain

erittäin harvoin kuten ruokamyrkytystapauksissa, joissa analyysit suoritettaisiin valtion tutkimuslaitoksessa (esimerkiksi Kansanterveyslaitos).

Poikkeukset talousveden laatuvaatimusten täyttämisestä

Neuvoston juomaveden laadusta annetun direktiivin (80/778/ETY), jäljempänä juomavesidirektiivi, mukaan kansallinen viranomaislainen voi myöntää poikkeuksen direktiivin mukaisten talousveden laatuvaatimusten täyttämistä, jos tilanne johtuu vedenottokohdan maaperän luonteesta ja rakenteesta taikka poikkeuksellisista sääoloista edellyttäen kuitenkin, ettei poikkeuksesta aiheudu vaaraa kansanterveydelle. Poikkeuksen myöntämisestä määrätään terveydenhoitolain nojalla talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen (74/94) 5 §:ssä, jonka mukaan poikkeuksen myöntää sosiaali- ja terveysministeriö. Suomessa on varsin tavallista, että maaperän erityisominaisuuksista johtuen veden pH:ta, rauta- tai mangaanipitoisuutta koskeva laatuvaatimus ei täyty. Pääasiassa näitä koskevia poikkeuslupahakemuksia on tullut sosiaali- ja terveysministeriöön yli 200.

Terveydensuojelulaki ei sisällä varsinaista valtuutusta poikkeuslupien myöntämiseen. Koska tarve juomavesidirektiivin mukaisille poikkeuksille on tulevaisuudessakin olemassa, olisi lakiin syytä saada valtuudet tällaiselle menettelylle. Poikkeuslupahakemukset ovat jo nyt tulleet lääninhallitusten kautta, jotka ovat antaneet niistä lausuntonsa. Siksi olisi tarkoituksenmukaista antaa poikkeuslupavaltuutusta lääninhallitusten käsiteltäviksi ja lisätä terveydensuojelulakiin tämän mahdollistava valtuutussäännös.

Lupaperusteiden yhdenmukaistaminen valtakunnallisesti on välttämätöntä vesilaitosten oikeusturvan takaamiseksi. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveysministeriö antaisi määräykset niistä seikoista, jotka poikkeuslupia myönnettäessä on otettava huomioon, jotta vesilaitosten oikeusturva olisi samanlainen eri lääneissä. Tätä koskeva määräystenantovaltuutus tulisi lisätä terveydensuojelulakiin.

Tilapäiset elintarvikehuoneistot

Terveydenhoitolainsäädännössä elintarvikehuoneistokäsite oli sidottu toiminnan am-

mattimaisuuteen (terveydenhoitolaki 47 § 1 mom.). Terveysuojelulaisissa tällaista mainintaa ei ole. Elintarvikehygieniasta annetun neuvoston direktiivin (93/43/ETY), jäljempänä elintarvikehygieniadirektiivi, soveltamisala kattaa kaiken alkutuotannon jälkeisen elintarvikkeiden käsittelyn siitä riippumatta, onko kyseessä yksityinen tai julkinen, voittoa tavoitteleva tai tavoittelematon toiminta.

Terveysneuvoasetuksen (55/67) ulkomyyntiä koskevan 57 §:n 3 momentin mukaan tilapäisen kahvilan tai ruokalan pidosta julkisten tilaisuuksien yhteydessä oli ilmoitettava terveydenhoitolautakunnalle. Asetusta muutettiin helmikuun alusta 1992 siten, että siinä luovuttiin ulkomyyntin osalta tarkasta myytäväksi sallittavien elintarvikkeiden luettelosta. Samalla myynti tuli luvanvaraiseksi. Tilapäinen elintarvikkeiden myynti jäi kuitenkin kevyemmän ilmoitusmenettelyn piiriin.

Terveysuojelulaisissa elintarvikehuoneisto on perusyksikkö elintarvikkeiden käsittelyn kannalta. Huoneiston perustaminen ja käyttöönotto edellyttävät lain 13 §:n mukaisista ilmoitusta, jonka käsittelystä kunta voi periä 50 §:n mukaisen maksun. Edellä 13 §:n 2 momentissa mainittua ilmoittamista toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ei pidetä kuitenkaan 50 §:ssä tarkoitettuna ilmoituksena, koska viranomaisen merkitsee tällaisen ilmoituksen vain tiedoksi.

Erilaisen tilapäisten tapahtumien, kuten myyjäisten tai toritapahtumien järjestäminen on yleistynyt. Koska tilapäisiin tapahtumiin voi liittyä elintarvikehygienisiä riskejä, olisi tarpeellista saada ne terveysuojeluviranomaisen valvontaan. Mikäli niitä koskevista 13 §:n mukaisista ilmoituksista olisi tämän lakiehdotuksen 50 §:n mukaisesti aina perittävä maksu, voi tämä muodostaa pienemmille toiminnanharjoittajille kynnyksen ilmoituksen tekemiselle. Siksi olisi tarkoituksenmukaista rinnastaa pienistä, tilapäisistä elintarvikkeiden myyntitapahtumista tehtävät ilmoitukset toiminnanharjoittajan vaihtumista koskevaan ilmoittamiseen.

Elintarvikehygieniää koskevien tarkempien määräysten antaminen

Terveysuojelulaisissa säilytettiin sitä edeltäneessä terveydenhoitolainsäädännössä omaksuttu normirakenne, jossa yksityiskohdaisemmat elintarvikkeiden käsittelyä koskevat määräykset annettiin asetustasolla. Ter-

veysuojelulakiuudistuksen tarkoituksena oli kuitenkin siirtyä laki- ja asetustasolla yleisempään säätelyyn. Tästä huolimatta lain määräyksenantovaltuudet ovat melko suppeat.

Ympäristöterveydenhuollon muussa viime vuosina uudistetussa lainsäädännössä (esimerkiksi elintarvike-, liha- ja maitohygienialait) on lähdetty siitä, että puitelain nojalla asianomainen ministeriö voi laajasti antaa määräyksiä ja ohjeita laissa tarkemmin säädetystä seikoista. Vastaava järjestelmä on tarkoituksenmukaista sisällyttää myös terveysuojelulakiin.

Terveysuojelulailta on toimeenpantu elintarvikehygieniadirektiivi. Direktiivissä on yksityiskohtaisia hygienisiä vaatimuksia sisältävä liite. Liitteen vaatimukset on pääosin kirjattu terveysuojeluasetukseen (1280/94). Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö on antanut määräyksen elintarvikkeiden myynti ulkotilassa ja suurissa yleisötilaisuuksissa (STM:n määräyskokoelma 1995:45). Määräys kattaa mainitun liitteen luvun III. Liitteen X luvussa on annettu henkilöstön hygieniakoulutusta koskeva määräys.

Elintarvikehygieniasta annetun neuvoston direktiivin 93/43/ETY eräistä määräyksistä, jotka koskevat irtotavarana nestemäisessä muodossa olevien öljyjen ja rasvojen kuljetusta, annetulla komission direktiivillä 96/3/EY poiketaan elintarvikehygieniadirektiivin vaatimuksista nestemäisten öljyjen ja rasvojen merikuljetusten osalta. Kyseinen poikkeus on vaatinut Suomessa muutoksen terveysuojeluasetukseen. Komissiossa on parhaillaan vireillä eräitä muita yksityiskohdiltaan suppeita muutoksia tai poikkeuksia elintarvikehygieniadirektiiviin. Hallintokäytännön mukaan ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa terveysuojeluasetusta joka kerta direktiivin muuttuessa.

2. Ehdotetut muutokset

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on yhteensovittava terveysuojelulaki kuntalakiin ja muihin ympäristöterveydenhuollon lakeihin nähden sekä yksinkertaistaa EY:n lainsäädännöstä ja sen muutoksista aiheutuvien hallintomäärysten ja -päätösten tekemistä.

Lain 3 §:ää ehdotetaan ajanmukaistettavaksi lainsäädännön (elintarvikelaki) kehitystä vastaavasti.

Voimassa olevan terveydensuojelulain 7 §:n 1 momentissa on toimitielimelle annettu mahdollisuus siirtää toimivaltaansa edelleen viranhaltijalle. Kuntalain 14 §:n 1 momentin mukaan toimivallan siirto on mahdollista myös jaostolle ja luottamushenkilölle viranhaltijan lisäksi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että toimivallan siirto (subdelegointi) olisi mahdollista myös toimitielimen jaostolle. Sen sijaan toimivallan siirtoa luottamushenkilölle ei ole tässä yhteydessä pidettävä asianmukaisena.

Lain 13 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta tilapäisestä elintarvikehuoneistosta. Sosiaali- ja terveysministeriön antamassa määräyksessä elintarvikkeiden myynti ulkotilassa ja suuressa yleisötilaisuudessa, tilapäinen elintarvikkeiden myynti on määritelty enintään kaksi vuorokautta kestäväksi ja harvemmin kuin kerran 30 päivässä samassa paikassa toistuvaksi myynniksi. Tilapäistä elintarvikehuoneistoa olisi tarkoitus soveltaa pieniin, alle 500 henkilön elintarvikkeiden myyntitapahtumiin, kuten esimerkiksi koulujen järjestämiin myyjäisiin. Tilapäinen elintarvikehuoneisto voisi olla sekä sisä- että ulkotilassa.

Pykälän uudeksi 6 momentiksi ehdotetaan valtuutusta sosiaali- ja terveysministeriölle antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä on pidettävä tilapäisenä elintarvikehuoneistona.

Talusveden laatuvaatimuksia koskevat poikkeuslupahakemukset ovat tulleet edellä mainitun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaan lääninhallitusten kautta, jotka ovat antaneet niistä lausuntonsa. Vastaavasti on tarkoituksenmukaista antaa poikkeuslupien käsittely lääninhallitusten tehtäviksi ja lisätä terveydensuojelulain 17 §:ään tämän mahdollistava valtuutussäännös.

Talusveden laatuvaatimuksia koskevien perusteiden yhdenmukaistaminen valtakunnallisesti on välttämätöntä, jotta vesilaitosten oikeusturva säilyisi. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveysministeriö antaisi määräykset niistä seikoista, jotka poikkeuslupia myönnettäessä on otettava huomioon, jotta vesilaitosten oikeusturva olisi samanlainen eri lääneissä. Valtuutus määräysten antamiseen ehdotetaan lisättäväksi terveydensuojelulain 21 §:ään.

Lain 40 § ehdotetaan kumottavaksi, koska vastaava säännöstenantovaltuutus ehdotetaan lisättäväksi 41 §:ään.

Lain 41 §:ään ehdotetaan otettavaksi luettelo niistä elintarvikehygieenisistä asioista, joista sosiaali- ja terveysministeriö voisi an-

taa tarvittaessa tarkempia ohjeita ja määräyksiä. Osa ohjeista tai määräyksistä on jo mainittu nykyisin voimassa olevassa laissa. Uusina asioina olisivat elintarvikkeiden säilytys-, kuljetus-, myynti- tai tarjoilutilojen lämpötilat, elintarvikehuoneistoille asetettavat rakenteelliset ja toiminnalliset vaatimukset, elintarvikkeiden kuljetusolosuhteet, toiminnanharjoittajan omavalvonta sekä elintarvikehuoneistossa työskentelevältä henkilökunnalta vaadittava elintarvikehygieeninen koulutus.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut terveydensuojelulain 41 §:n nojalla määräyksen elintarvikkeiden myynnistä ulkotilassa ja suurissa yleisötilaisuuksissa. Elintarvikehuoneistolle asetettavista vaatimuksista ja elintarvikkeiden kuljettamisesta säädetään terveydensuojeluasetuksessa. Säännöksen tarkoituksena olisi mahdollistaa asetusta yksityiskohtaisempien määräysten antaminen ministeriön päätöksellä. Elintarvikkeiden säilytyslämpötiloista säädetään myös terveydensuojeluasetuksessa. Komissiossa on vireillä elintarvikehygieniadirektiivin nojalla yhteisösäädöksen valmistelu lämpötiloista. Direktiivin mukaisesti kansallisten uusien lämpötilanormien säätäminen ei ole mahdollista ilman komission suostumusta, eikä nyt asetuksessa olevia säännöksiä ole tarkoitus muuttaa ennen kuin EY:n mahdolliset päätökset ovat selvillä. Tuolloin olisi tarkoituksenmukaista siirtää lämpötilamääräykset ministeriön päätöksellä annettaviksi.

Elintarvikelakiin sekä hygienialakeihin sisältyy maininta kunnan hyväksymästä taksasta. Yhdenmukaisesti näiden lakien kanssa ehdotetaan, että 50 §:n 2 momenttiin lisätään maininta kunnan hyväksymästä taksasta. Lisäksi 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi samalla perusteella siten, että momentissa tarkoitettu maksu on perittävä. Voimassa olevasta 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi sanat "enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuva tai keskimääräistä kokonaiskustannusta vastaava maksu". Tämä on korvattu uudella 4 momentilla, jonka mukaan maksut määritellään siten, että ne vastaavat enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Ehdotettu säännös vastaa tältä osin elintarvikelain voimassa olevaa 24 §:ää sekä hygienialakien vastaavia säännöksiä esimerkiksi lihahygienialain 51 b §:n 1 momenttia. Voimassa olevan 3 momentin sanonta "kunta perii" on aiheuttanut tulkintaongelmia. Sen vuoksi 3 momenttia ehdotetaan tarken-

nettavaksi ja yhdenmukaistettavaksi elintarvikelain ja hygienialakien kanssa. Voimassa olevasta 3 momentista on myös ehdotettu poistettavaksi 2 momentin tavoin kustannuksia koskeva maininta ja korvattu se uudella 4 momentilla. Elintarvikelakiin sekä hygienialakeihin sisältyy säännös maksujen perimisestä ilman tuomiota tai päätöstä. Yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi ehdotetaan 50 §:ään lisättäväksi uusi 5 momentti, joka sisältää vastaavan säännöksen.

Lain 51 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen muutoksella saatetaan säännös vastaamaan elintarvikelain ja hygienialakien vastaavia säännöksiä. Momentin toista virkettä ehdotetaan muutettavaksi sanonnalla, joka ei asiallisesti muuta säännöstä, vaan ainoastaan tarkentaa sitä. Pykälän 1 ja 3 momentit säilyvät entisellään.

Voimassa olevat muutoksenhakusäännökset hygienialaeissa lähtevät siitä, että viranhaltijan tekemään päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta, mutta päätökseen tyytymättömällä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus. Tämä vastaa myös uuden kuntalain omaksumaa oikaisuvaatimusmenettelyä.

Edellä sanotun vuoksi ehdotetaan 56 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että se sanonnaltaan vastaa hygienialakien muutoksenhakusäännöksiä. Kysymys on siten erityislain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka vastaa pääpiirteissään kuntalain oikaisuvaatimusta. Ehdotettu 2 momentti on uusi ja vastaa edellä sanotun mukaisesti hygienialakien vastaavia muutoksenhakusäännöksiä. Voimassa oleva 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi ja siirrettäväksi se uudeksi 3 momentiksi siten, että vain 51 §:n 3 momentissa mainittua terveydensuojelujärjestystä sekä 50 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksaa koskeviin päätöksiin haetaan muutosta noudattaen, mitä muutoksenhausta kuntalaisissa säädetään. Taksassa hyväksytään kunnan julkisoikeudellisten maksujen perusteet. Tämän vuoksi on asianmukaista, että muutoksenhaku tästä päätöksestä määräytyy kuntalain mukaisesti. Ehdotettu uusi 3 momentti merkitsee sitä, että muutoksenhaku muissa kuin edellä mainituissa terveydensuojelujärjestystä ja taksaa koskevissa asioissa määräytyy terveydensuojelulain 56 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan. Ehdotus merkitsee myös sitä, että terveydensuojelulain 50 §:ssä tarkoitettua maksua koskevissa asioissa taksaa lukuun ottamatta muutoksenhaku määräytyy 1 ja 2 momentin säännösten mukaan ja tulee siten yh-

denmukaiseksi hygienialakien mukaisten maksujen muutoksenhaun kanssa.

Voimassa olevaan 56 §:n 3 momenttiin ei ehdoteta muutosta, mutta säännös siirtyy 4 momentiksi. Ehdotettu 5 momentti on uusi ja vastaa voimassa olevan elintarvikelain 41 §:n 3 momenttia.

Edellä 56 §:ään ehdotetun uuden 5 momentin vuoksi 57 §:stä ehdotetaan poistettavaksi viittaus 53 §:ään.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Terveydensuojelulain mukaisista ilmoituksesta maksun periminen on tähän asti ollut kunnan harkintavallassa. Esityksen mukaan maksu olisi aina perittävä. Kuntien noudattamista terveydensuojelulain maksukäytännöistä ei ole tehty selvityksiä, mutta ainakin joissain kunnissa maksut on jätetty perimättä. Maksun pakollisuus aiheuttaisi toiminnanharjoittajaa sekä ilmoitusta kohden noin 50-2500 markan lisäkustannuksen niissä kunnissa, joissa maksuja ei ole peritty. Vastaavasti kertyisi kyseisille kunnille tuloja ilmoitusmaksuista. Maksujen kokonaismäärä valtakunnallisesti arvioiden ei kuitenkaan olisi merkittävä.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Talousvesiasioita koskevien poikkeuslupa päätösten käsittely lääninhallituksissa ei lisää niiden työmäärää, koska ne ovat käsitelleet vastaavia hakemuksia antaessaan niistä lausunnon ministeriölle.

3.3. Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön.

4. Asian valmistelu

Eduskunta edellytti vastauksessaan hallituksen esitykseen maitohygienialain 23 §:n muuttamisesta, että "hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin ympäristöterveydenhuollon maksujärjestelmiä, päätösvallan siirtoa, oikeusturvaa ja pakkotoimia koskevan säännösten yhdenmukaistamiseksi". Koska eduskunnan lausumassa mainitut muutostarpeet pääosin koskevat kuntatasolla tehtävää valvontatoimintaa, sosiaali- ja terveystieteiden, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä

maa- ja metsätalousministeriön ja Suomen Kuntaliiton välisissä neuvotteluissa sovittiin, että Kuntaliitto toimii kokoonkutsujana lähettäessä tarkastelemaan muutostarpeita. Kuntaliiton kokoamassa työryhmässä olivat edustettuina edellä mainitut ministeriöt ja Kuntaliitto. Työryhmä lähetti yksimielisen ehdotuksensa ministeriöille 19 päivänä tammikuuta 1996.

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä.

Esityksestä pyydettiin lausunnot maa- ja metsätalousministeriöltä, kaupp- ja teollisuusministeriöltä, Elintarvikevirastolta, Elintarviketeollisuus ry:ltä, Suomen Päivittäistavarakauppayhdistys ry:ltä, Vesi- ja viemärlaitosyhdistys ry:ltä, Ympäristö- ja terveysalan tekniset ry:ltä, Kuntien terveystarastajat KTV ry:ltä sekä Suomen Eläinlääkäriliitto ry:ltä.

Lausuntojen johdosta ehdotukseen on tehty eräitä muutoksia.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Kuntaliiton työryhmän ehdotuksen pohjalta maksu- ja oikaisujärjestelmää koskevat muu-

tokset elintarvikelakiin sekä hygienialakeihin ovat valmisteilla asianomaisissa ministeriöissä. Valtiovarainministeriön asettama Markkinavalvonnan maksullisuutta sekä tuote- ja markkinavalvonnan organisointia selvittänyt työryhmä on jättänyt muistionsa 7 päivänä maaliskuuta 1996. Työryhmän valvonnan rahoitusta koskevat ehdotukset ovat yhden-suuntaisia Kuntaliiton työryhmän ehdotusten kanssa.

Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys laiksi hallintolainkäytöstä ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 217/1995 vp). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki hallintolainkäytöstä. Lailla kumottaisiin muutoksenhausta hallintoasioissa annettu laki, johon tässä lakiehdotuksessa on viitattu.

6. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/94) 40 §, *muutetaan* 3 §, 7 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 momentti, 41 §, 50 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §:n 2 momentti, 56 §:n 1 ja 2 momentti ja 57 § sekä

lisätään 13 §:ään uusi 6 momentti, 17 §:ään uusi 3 momentti, 21 §:ään uusi 2 momentti, 50 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä 56 §:ään uusi 2 ja 5 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi ja nykyinen 3 momentti 4 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Suhde eräisiin säädöksiin

Terveydensuojelusta on lisäksi voimassa, mitä siitä säädetään kemikaalilaissa (744/89), säteilylaissa (592/91), terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/87), työturvallisuuslaissa (299/58), vesilaissa (264/61), jätelaissa (1072/93), ilmansuojelulaissa (67/82), meluntorjuntalaissa (382/87), rakennuslaissa (370/58), ulkoilulaissa (606/73), eräistä naapurussuhteista annetussa laissa (26/20), elintarvikelaissa (361/95), tuoteturvallisuuslaissa (914/86), lihahygienialaissa (511/94), maitohygienialaissa (671/94), munavalmistehygienialaissa (517/94), kalahygienialaissa (330/94) sekä eläinlääkintähuoltolaissa (685/90).

7 §

Kunnan terveydensuojeluviranomainen

Kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen). Valtuusto voi antaa lautakunnalle tai toimielimelle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alai-

selleen viranhaltijalle tai jaostolle.

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Vastaava ilmoitus on tehtävä myös 1 momentissa mainitun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta sekä tilapäisestä elintarvikehuoneistosta on ilmoitettava kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Asianomainen ministeriö voi määrätä, milloin elintarvikehuoneistoa on pidettävä tilapäisenä.

17 §

Yleiset vaatimukset

Lääninhallitus voi hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 1 momentin mukaisten laatuvaatimusten täyttämisestä asianomaisen ministeriön määräämien perusteiden mukaisesti. Kunnan terveydensuojeluviranomainen antaa lausunnon hakemuksesta.

21 §

Talousvettä koskevat yleiset määräykset

Asianomainen ministeriö antaa yleiset määräykset niistä perusteista, joilla vesilaitokselle voidaan myöntää 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeus laatuvaatimusten täyttämisestä.

41 §

Tarkemmat ohjeet ja määräykset

Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet ja määräykset:

- 1) elintarvikkeiden myynnistä ulkotilassa ja suuressa yleisötilaisuudessa;
- 2) elintarvikkeiden myynnistä ja luovutuksesta muualta kuin elintarvikehuoneistosta;
- 3) elintarvikkeita käsittelevälle henkilöstölle asetettavista hygieenisistä vaatimuksista;
- 4) elintarvikkeiden säilytys-, kuljetus-, myynti- tai tarjoilutilojen lämpötiloista;
- 5) elintarvikehuoneistoille asetettavista rakenteellisista ja toiminnallisista vaatimuksista;
- 6) elintarvikkeiden kuljetusolosuhteista;
- 7) toiminnanharjoittajan omavalvonnasta; sekä
- 8) elintarvikehuoneistossa työskentelevältä henkilökunnalta vaadittavasta elintarvikehygieenisestä koulutuksesta.

50 §

Maksut

Kunnan on perittävä tämän lain mukaisista kunnan käsittelemistä ilmoituksista kunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.

Maksu on perittävä näytteiden otosta ja tutkimuksesta, jotka liittyvät:

- 1) 13 §:n ja 14 §:n 2 momentin nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan;
- 2) 18 §:n nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun, sekä;
- 3) 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden säännölliseen valvontaan lukuun ottamatta yleisen uimarannan veden valvontaa.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen maksujen määrittelään siten, että ne vastaavat enintään suoritteiden tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Maksut saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/61) säädetään.

51 §

Kunnalliset terveydensuojelumääräykset

Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava kunnan viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai määräyksen. Kielto tai määräys on viipymättä saatettava kunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi.

56 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranhaltijan tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saattaa päätös 7 §:ssä tarkoitettua lautakunnan tai muun toimielimen käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianomainen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen saattamisesta toimielimen käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Edellä 7 §:ssä tarkoitettua kunnan lautakunnan tai muun toimielimen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetyssä järjestyksessä valittamalla lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muutosta 51 §:n 3 momentissa tarkoitettua terveydensuojelujärjestyksestä sekä 50 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksaa koskevaan päätökseen haetaan noudattaen, mitä muutoksenhausta kuntalaissa (365/95) säädetään.

Edellä 53 §:ssä säädettyyn uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

Täytäntöönpano

Tämän lain 12 §:n 2 momentin ja 51 §:n 2 momentin nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Kumotun 40 §:n nojalla annetut säännökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes niistä tämän lain nojalla toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/94) 40 §, *muutetaan* 3 §, 7 §:n 1 momentti, 13 §:n 2 momentti, 41 §, 50 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §:n 2 momentti, 56 §:n 1 ja 2 momentti ja 57 § sekä *lisätään* 13 §:ään uusi 6 momentti, 17 §:ään uusi 3 momentti, 21 §:ään uusi 2 momentti, 50 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä 56 §:ään uusi 2 ja 5 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi ja nykyinen 3 momentti 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Suhde eräisiin säädöksiin

Terveydensuojelusta on lisäksi voimassa, mitä siitä säädetään kemikaalilaissa (744/89), säteilylaissa (592/91), terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/87), työturvallisuuslaissa (299/58), vesilaissa (264/61), jätelaissa (1072/93), ilmansuojelulaissa (67/82), meluntorjuntalaissa (382/87), rakennuslaissa (370/58), ulkoilulaissa (606/73), eräistä naapurussuhteista annetussa laissa (26/20), elintarvikelaissa (526/41), tuoteturvallisuuslaissa (914/86), lihahygienialaissa (511/94), maitohygienialaissa (671/94), munavalmistehygienialaissa (517/94), kalahygienialaissa (330/94) sekä eläinlääkintähuoltolaissa (685/90).

7 §

Kunnan terveydensuojeluviranomainen

Kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen). Valtuusto voi antaa lautakunnalle tai toimielimelle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle.

Ehdotus

3 §

Suhde eräisiin säädöksiin

Terveydensuojelusta on lisäksi voimassa, mitä siitä säädetään kemikaalilaissa (744/89), säteilylaissa (592/91), terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/87), työturvallisuuslaissa (299/58), vesilaissa (264/61), jätelaissa (1072/93), ilmansuojelulaissa (67/82), meluntorjuntalaissa (382/87), rakennuslaissa (370/58), ulkoilulaissa (606/73), eräistä naapurussuhteista annetussa laissa (26/20), *elintarvikelaissa* (361/95), tuoteturvallisuuslaissa (914/86), lihahygienialaissa (511/94), maitohygienialaissa (671/94), munavalmistehygienialaissa (517/94), kalahygienialaissa (330/94) sekä eläinlääkintähuoltolaissa (685/90).

7 §

Kunnan terveydensuojeluviranomainen

Kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen). Valtuusto voi antaa lautakunnalle tai toimielimelle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle *tai jaostolle*.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Vastaava ilmoitus on tehtävä myös 1 momentissa mainitun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava terveydensuojeluviranomaiselle.

Vastaava ilmoitus on tehtävä myös 1 momentissa mainitun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta *sekä tilapäisestä elintarvikehuoneistosta* on ilmoitettava *kunnan* terveydensuojeluviranomaiselle.

Asianomainen ministeriö voi määrätä, milloin elintarvikehuoneistoa on pidettävä tilapäisenä.

17 §

Yleiset vaatimukset

Lääninhallitus voi hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen 1 momentin mukaisten laatuvaatimusten täyttämistä asianomaisen ministeriön määräämien perusteiden mukaisesti. Kunnan terveydensuojeluviranomainen antaa lausunnon hakemuksesta.

21 §

Talousvettä koskevat yleiset määräykset

Asianomainen ministeriö antaa yleiset määräykset niistä perusteista, joilla vesilaitokselle voidaan myöntää 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeus laatuvaatimusten täyttämisestä.

40 §

Asetuksenantovaltuus

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä elintarvikehuoneistolle ja sen rakenteille, laitteille, materiaaleille sekä tarvikkeille samoin kuin elintarvikkeiden kuljetusvälineille asetettavista terveydellisistä vaatimuksista.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä terveyshaitan estämiseksi 33 §:ssä

40 §

Asetuksenantovaltuus

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tarkoitettujen elintarvikkeiden valmistuksesta, varastoinnista, kuljetuksesta, jakelusta, pakkaamisesta, säilyttämisestä, tarjoilusta, kaupanpidosta ja muusta käsittelystä sekä 36 §:ssä tarkoitettusta toiminnanharjoittajan omavalvonnasta.

41 §

Tarkemmat ohjeet ja määräykset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa tarkempia ohjeita ja määräyksiä terveydellisistä edellytyksistä elintarvikkeiden myynnistä ulkotilassa ja suuressa yleisötilaisuudessa sekä elintarvikkeiden myynnistä ja luovutuksesta muusta kuin elintarvikehuoneistosta sekä elintarvikkeita käsittelevälle henkilöstölle asetettavista hygieenisistä vaatimuksista.

41 §

Tarkemmat ohjeet ja määräykset

Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet ja määräykset:

- 1) elintarvikkeiden myynnistä ulkotilassa ja suuressa yleisötilaisuudessa;
- 2) elintarvikkeiden myynnistä ja luovutuksesta muualta kuin elintarvikehuoneistosta;
- 3) elintarvikkeita käsittelevälle henkilöstölle asetettavista hygieenisistä vaatimuksista;
- 4) elintarvikkeiden säilytys-, kuljetus-, myyntitai tarjoilutilojen lämpötiloista;
- 5) elintarvikehuoneistoille asetettavista rakenteellisista ja toiminnallisista vaatimuksista;
- 6) elintarvikkeiden kuljetusolosuhteista;
- 7) toiminnanharjoittajan omavalvonnasta; sekä
- 8) elintarvikehuoneistossa työskentelevältä henkilökunnalta vaadittavasta elintarvikehygieenisestä koulutuksesta.

50 §

Maksut

Kunnalla on oikeus periä tämän lain mukaisista kunnan käsittelemistä ilmoituksista enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuva tai keskimääräistä kokonaiskustannusta vastaava maksu.

Kunta perii suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvan tai keskimääräistä kokonaiskustannusta vastaavan maksun toiminnanharjoittajalta näytteiden otosta ja tutkimuksesta, jotka liittyvät:

1) 13 §:n ja 14 §:n 2 momentin nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan;

2) 18 §:n nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan

Kunnan on perittävä tämän lain mukaisista kunnan käsittelemistä ilmoituksista kunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.

Maksu on perittävä näytteiden otosta ja tutkimuksesta, jotka liittyvät:

1) 13 §:n ja 14 §:n 2 momentin nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan;

2) 18 §:n nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaan sekä 20 §:ssä edellytettyyn talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun, sekä;

3) 29 §:ssä edellytettyyn uimaveden sään-

Voimassa oleva laki

sekä 20 §:n edellyttämään talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun; sekä

3) 29 §:n edellyttämään uimaveden säännölliseen valvontaan lukuun ottamatta yleisen uimarannan veden valvontaa.

Ehdotus

nölliseen valvontaan lukuunottamatta yleisen uimarannan veden valvontaa.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetut maksut määritellään siten, että ne vastaavat enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Maksut saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annettussa laissa (367/61) säädetään.

51 §

Kunnalliset terveydensuojelumääräykset

Kiireellisessä tapauksessa terveydensuojelusta vastaava johtava viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Kiellosta tai määräyksestä on viipymättä ilmoitettava kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, joka tekee asiasta päätöksen.

Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava kunnan viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Kielto tai määräys on viipymättä saatettava kunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi.

56 §

Muutoksenhaku

Muutosta kunnan terveydensuojeluviranomaisen tai 7 §:ssä tarkoitetun kunnan viranhaltijan tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan valittamalla lääninoikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Muutosta 51 §:ssä tarkoitettuja kunnallisia terveydensuojelumääräyksiä ja 50 §:ssä tarkoitettua maksua koskeviin päätöksiin haetaan valittamalla lääninoikeuteen noudattaen,

56 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranhaltijan tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saattaa päätös 7 §:ssä tarkoitetun lautakunnan tai muun toimielimen käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianomainen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen saattamisesta toimielimen käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Edellä 7 §:ssä tarkoitetun kunnan lautakunnan tai muun toimielimen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetyssä järjestyksessä valittamalla lääninoikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muutosta 51 §:n 3 momentissa tarkoitettua terveydensuojelujärjestyä sekä 50 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksaa koskevaan päätökseen haetaan noudattaen, mitä muu-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mitä kunnallislaisissa (953/76) säädetään.

---

toksenhausta kuntalaissa (365/95) säädetään.

Edellä 53 §:ssä säädettyyn uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

57 §

57 §

*Täytäntöönpano**Täytäntöönpano*

Tämän lain 12 §:n 2 momentin, 51 §:n 2 momentin ja 53 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämän lain 12 §:n 2 momentin ja 51 §:n 2 momentin nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Kumotun 40 §:n nojalla annetut säännökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes niistä tämän lain nojalla toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.
